

1818 — 1880 — 1890

Անդրի ասդիի բոլոր աշխարհներուն մէջ ալ՝ սակայն՝ Թուրքահայերուն վաճառականութիւնը չէ կրրցած ժամանել արտածական ու ներածական մեծ շահավաճառութեանց, բաց 'ի քանի մը տուներէ՝ որ 'ի Չմիւռնա և 'ի Կ. Պոլիս կրրցած են ցորենի, թիֆտիկի, թուզի, գորզի և նման վաճառքներու վրայ արտածութիւններ ալ ընել ու երկուստեք համեմատական շահուղէններով ընդլայնուիլ բազմազան հրապարակներու վրայ: Այս կողմէն Կիւլպէնկեանց հին տունը բարգաւաճեցուցած է նշանակելի կալուած մը 1860էն 1900: Մնացեալ վաճառականք՝ իբր առ հասարակ՝ արտածող երկիրներու մեծ միջնորդի դերը կատարած են Թուրքիայի մէջ՝ ոմանք ճիւղէ ճիւղ, գործէ գործ ոստոստուն անհաստատութեամբ:

Մենք ալ՝ մինչև հոս (1890) ահա կրրնանք հասցունել մեր Ձեռնարկը թուրքահայոց հիմն վաճառականութեան եւ վաճառականաց վրայ, վասնզի մենք ևս այդ թուականներուն քաշուած ենք առևտր. հրապարակէն, ու չենք ուզեր հեռուէն զննել ու հարցասիրել արդի հրապարակը: Այդ թուականէն ասդին՝ շատ դիւրին ալ է ո՛վ և իցէ մէկու մը ստանալ պէտք եղած ծանօթութիւնները:

Անկոխ կալուածի մը մէջ իբրև նախաքայլ փորձագիր՝ ունեցանք անշուշտ մենք ալ, այս հակիրճ տեսու-